

Informačné zdroje k videu Energetické spoločenstvá

K problematike energetických spoločenstiev prinášame výber odkazov na informačné materiály, ktoré ju bližšie osvetľujú a doplňujú.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019L0944>

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (prepracované znenie) (Text s významom pre EHP). Smernica obsahuje pravidlá na aktívnu účasť spotrebiteľov alebo občianskych energetických spoločenstiev na všetkých trhoch, a to buď výrobou, spotrebou, zdieľaním alebo predajom elektriny. Hlavným cieľom smernice je uľahčenie zapojenia občanov a podpora energetických spoločenstiev.

[Energetické spoločenstvá \(europa.eu\)](#)

Energetické komunity sú jedným z kľúčových prvkov na dosiahnutie energetickej transformácie EÚ: do roku 2050 by polovica európskych občanov mohla vyrábať až polovicu energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ.

[Briefing European Parliamentary Research Service \(europa.eu\)](#)

Európska komisia stanovila víziu energetickej únie s občanmi, aby prevzali zodpovednosť za energetickú transformáciu a ťažili z nových technológií. Nárast počtu prosumerov je uľahčený poklesom nákladov na technológie obnoviteľnej energie, najmä solárnych panelov. Aj keď to spotrebiteľom zníži účty, môže to spôsobiť problémy tradičným výrobcom energie a prevádzkovateľom sietí.

<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2012-251>

Citácie zo zákona o energetike č.251/2012 Z. z., ktorý bol doplnený

zákonom č.256/2022 Z. z.

Za aktívnych odberateľov sa všeobecne považujú koncoví odberatelia elektriny, ktorí popri samotnom spotrebovaní (odbere) elektriny zo sústavy v určitom rozsahu elektrinu tiež vyrábajú, a prípadne aj dodávajú na trh, a ktorí dokážu tiež upraviť svoje spotrebiteľské správanie tak, že môžu byť zdrojom dodatočnej flexibility pre trh.

Energetickým spoločenstvom sa rozumie občianske energetické spoločenstvo podľa smernice (EÚ) 2019/944 a komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov podľa smernice (EÚ)

2018/2001, ktoré smerujú k organizácii komunitárnych aktivít v oblasti energetiky, a to cez právnickú osobu založenú špecifickými osobami, s demokratickými princípmi riadenia, za nekomerčným účelom a na nediskriminačnom základe vo vzťahu k ostatným účastníkom trhu, pričom komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov môže pôsobiť nielen na trhu s elektrinou, ale aj na trhoch s inými energiami, ak je splnená podmienka, že ide o energiu z OZE. V návrhu zákona je teda upravený vstup energetických spoločností na trh v prípade výkonu ich rôznych rolí, procedúra osvedčovania energetických spoločností, ich práva a povinnosti na trhu s elektrinou a v prípade komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov aj na trhu s plynom.

Ďalším novým účastníkom trhu s elektrinou je **agregátor**. Predkladaný návrh zákona obsahuje komplexnú právnu úpravu činnosti agregácie, keďže agregácia je z hľadiska smernice (EÚ) 2019/944 jedným z nových fenoménov a mala by priniesť rozvoj nových služieb v oblasti riadenia spotreby, flexibility aj ponuky nových produktov pre poskytovanie podporných služieb.

<https://www.youtube.com/watch?v=1jBvrzY6omU>

Spotrebiteľia sú súčasťou komunity solárnej energie, môžu byť nezávislí od rastúcich cien elektriny, nielen šetriť peniaze, ale aj vytvárať príjmy.

<https://www.youtube.com/watch?v=dJ8U9BXgnAA>

Vo videu sú vzájomne prepojené témy výroby a spotreby, ktoré sú známejšia ako pojem Prosumption. Na troch príkladoch sa uvádza vysvetlenie a znázornenie tohto pojmu.

<https://www.smart-energy.com/industry-sectors/distributed-generation/prosumers-in-europe-a-growing-trend/>

Fínsko je jednou z krajín EÚ, ktoré podporuje spotrebiteľov, aby prevzali ústrednú úlohu v čoraz elektrizovanejšej spoločnosti, a to aj bez potreby vládnych dotácií. Elektrifikácia vykurovania priniesla do siete veľkú flexibilitu, ktorú mnohí aktéri využívajú na trhoch s elektrinou. To poskytuje ďalšie toky príjmov pre aktívnych spotrebiteľov, čím sa znižujú náklady na nové investície. Dokonca aj spotrebiteľia bez výroby alebo výraznej flexibilnej záťaže môžu využívať široko dostupné dynamické tarify.

<https://www.nadaciapontis.sk/wp-content/uploads/2019/01/9.1.1.-OE-SK-web-verzia-01.pdf>

Prehodnocovací pokrok (ReThinking Progress) odhaľuje nový model ekonomiky, ktorého základom sú produkty, ktoré sú „vyrobené, aby boli vyrobené znova“ z energie z obnoviteľných zdrojov. Obnoviteľné zdroje prispievajú k energetickej sebestačnosti,

zníženiu závislosti od dodávok zemného plynu a celkovo fosílnych palív, k tvorbe nových pracovných miest v regióne a v neposlednom rade priaznivo vplyvajú na životné prostredie zníženou tvorbou emisií CO₂.

<https://pacecircular.org/action-agenda/electronics>

Elektronika je najrýchlejšie rastúci odpad, napriek tomu sa recykluje menej ako 20 % elektronického odpadu. Predčasne vyradené produkty a suroviny vo svete majú hodnotu 60 miliárd dolárov. Obehové hospodárstvo sa zameriava na transformácie v celom reťazci s cieľom riešiť základné príčiny.

[Koľko tá fotovoltaika vlastne „vyrába“? - EnergiaWeb.sk](#)

Článok číselne a graficky zobrazuje, koľko fotovoltaika vygeneruje elektriny behom jedného nášho obletu okolo Slnka počas kalendárneho roku.

[Nástroje, ktoré pomôžu pri návrhu fotovoltaiky - EnergiaWeb.sk](#)

Fotovoltaika nie sú len panely na streche a striedač v pivnici. Pre výrobu elektriny by mala byť dobre naladená a článok predstavuje na tento účel niektoré vhodné nástroje.

[Rezort opäť zvyšuje výkon lokálnych zdrojov, ktorý je možné v tomto roku pripojiť do sústavy | Tlačové správy | MHSR \(gov.sk\)](#)

Celé znenie oznamu o určení inštalovaného výkonu na rok 2023 je zverejnené na <https://www.mhsr.sk/uploads/files/DHC5p7QC.pdf>. Po zvýšení pre rok 2022 a nastavení výkonov na rok 2023 bude možné inštalovať v lokálnych zdrojoch v priebehu týchto dvoch rokov celkom 279 MW.

<https://www.solarniasociace.cz/cs/aktualne/28871-cesko-ve-fotovoltaice-prerazuje-na-vyssi-rychlost-ani-tak-ale-rust-nestaci--stat-musi-jednat-vyrazne-pruzneji>

Drahá elektrina priviedla tisíce českých domácností k žiadosti o fotovoltaiiku. Za prvých šesť mesiacov sa o štátnu podporu prihlásilo 18 316 domácností, štyrikrát viac než za rovnaké obdobie predchádzajúceho roku. Celkom bolo na rodinných domoch za prvý polrok 2022 postavených 8500 elektrární.

[Aktuálne medzinárodné projekty v oblasti energetiky, na ktorých sa podieľa SIEA - SIEA](#)

Slovenská inovačná energetická agentúra realizuje medzinárodný projekt, ktorého cieľom je zdokonalenie regionálnych a národných politík podporujúcich zvyšovanie podielu energie

vyrobenej z obnoviteľných zdrojov a hľadanie a investovanie do inovatívnych a zároveň čistých, nízko uhlíkových a bezpečných technológií. Projekt hľadá spôsoby zvyšovania povedomia cieľových skupín o nových, nízkouhlíkových technológiách a využívaní energie z obnoviteľných zdrojov.

[Home - Grunneger Power](#)

Spoločnosť Grunneger Power už 10 rokov funguje ako solárne energetické družstvo. Dvetisíc tristo členov družstva si vyrába vlastnú, solárnu energiu a stávajú sa udržateľnejším vo svojom okolí. V energetickom družstve spoločne vyrábajú udržateľnú energiu a určujú, čo budú robiť s výnosmi. Príjem z výroby energie nekončí vo vreckách zahraničných nadnárodných spoločností alebo investorov, ale používa sa na to, aby sa obec Groningen stala udržateľnejšou.

<https://euractiv.sk/section/budovy/opinion/slovaci-si-chcu-vyrabat-energiu-sami-brani-im-v-tom-byrokracia-a-slaba-podpora-statu/>

Článok poskytuje informácie o európskom energetickom dianí, o prechode slovenských spotrebiteľov na obnoviteľné zdroje. Predstavuje výhody a problémy zavedenia a využívania obnoviteľných zdrojov na Slovensku a porovnáva ich s vývojom v ostatných členských štátoch.

[Firmy majú dostať dotácie na obnoviteľnú energiu z nových aj starých eurofondov – euractiv.sk](#)

Podpora obnoviteľných zdrojov pre podniky sa v **novom Programe Slovensko** nachádza v kapitole, ktorá je zameraná na podporu aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebitel'ov energie z čistých zdrojov a energetických komunit. O samovýrobu energie je veľký záujem, čo súvisí s energetickou krízou a istotou, že sa do budúcnosti investícia do vlastného zdroja pre vysoké ceny energií vyplatí.

[Prinášame 13 miliárd eur pre rozvoj Slovenska – vláda schválila Program Slovensko na roky 2021 - 2027 | Eurofondy 2020 \(gov.sk\)](#)

Investície v objeme 398 miliónov € v novom Programe Slovensko umožnia využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Až 35 000 domácností získa podporu na zariadenia využívajúce obnoviteľné zdroje energie.